

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES, 5. JULIJA (JULIO) 1951

No. (Štev.) 27.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Rdeče človekoljubje

Deset let mineva te dni, kar so Nemci začeli izvajati načrt, po katerem bi moral izginiti naš narod. Proglasili so slovensko ozemlje za svoj "Lebensraum" in izdali celo vrsto ukrepov, ki so imeli namen ponemčiti to lepo zemljo v najkrajšem času. Poleg uvedbe izključno nemškega jezika v upravi in šoli, so hoteli istočasno spodrežati korenine slovenskemu življu z nasilno preselitvijo vseh tistih Slovencev, ki bi utegnili s svojim vplivom zavirati pomembnejše načrte. Čez noč je izginila naprej v ječe, potem pa preko meja Slovenije kar vsa slovenska inteligenca in z njo vred vsi drugi, ki so se odlikovali po svoji domovinski ljubezni in po požrtvovalnem delu za narod. gospodarsko trdnješi ljudje, zadrugarji, občinski in društveni funkcionarji itd. Cerkve so ostale prazne, v urade, šole in javne ustanove pa je prišel tujec ali renegat. Nasilna izselitev v Posavju je bila kar splošna, na njihova mesta pa so prišli Kočevarji. Vsi vemo dobro, kako strašen je bil križev pot teh slovenskih izgnancev, bodisi tistih, ki so dobili skromno streho in košček kruha med Hrvti in Srbi, bodisi tistih, ki so jih kot tovarno živino prepeljali v barake v Šlezijo in jih kot sužnje porabili za najnižja dela in jim skušali čimprej zatreti verski, moralni in narodni čut.

Ta veliki zločin je bil v svobodnem svetu že večkrat primerno kvalificiran; prizadeti so se, kar jih je trpljenje prestalo, vrnili na svoje domove, krivci pa so bili kaznovani.

Prezanimivo vlogo so pri teh preselitvah igrali slovenski komunisti. Teh Nemci niso selili! Čemu neki! Saj so bili vprav naši komunisti tisti, ki so navdušeno pozdravljali okupatorja in mu izobešali v pozdrav nemške zastave. Saj so bili takrat še navdušeni zavezniški Fuehrerjevi, po zgledu Stalina, ki je za račun slovenske krvi sklenil prijateljsko pogodbo z Nemčijo. Trdimo še več! Komunisti so bili tega zločina naravnost veseli in so ga hvalili čes: tako je prav, čez mejo z narodnimi pijavkami in hujskači, pa bo vse dobro. Vedeli so dobro, zakaj se vsele. Ljudstvo brez inteligence in vodilnih ljudi bo veliko bolj dostopno za komunistične zmote.

In to se je v resnici zgodilo. Komunistična propaganda je imela proste roke. Laž se je širila in nikogar ni bilo, ki bi mogel reči, da je laž laž. Ljudstvo je lažno osvobodilno borbo gledalo v napačni luči in obsojalo tiste, ki so se v drugem delu dežele postavili komunističnemu zločinu v bran. Posamezni trezni ljudje, ki jih preselitev ni prizadela, so eden za drugim padali pod komunistično kroglo, kar je bilo okupatorju seveda dobrodošlo. Kot talci so padali po Štajerskem in Gorenjskem dostojni ljudje, med tem ko so se komunisti bratili z Gestapovci ali pa so si poškali varnih mest v Nemčiji, kjer so navdušeno delali v vojni industriji in pri železnih ter čakali, kdaj bo prišla zmaga.

Še vsem so nam v spominu preprosti gorenjski in štajerski fantje, ki so jih negnali v komunistične brigade in poslali na Dolenjsko. S solzami in obupom so tlačani rdečim valptom in niso prikrivali svojega razočaranja, videč razliko med komunistično propagando, ki jih je vabila v bojne vrste in med zločinskih postopanjem rdečih tolp, ki jim je bila borba proti okupatorju deveta briga.

Ta strašni zgled komunistične brezobzirnosti napram lastnemu narodu ni osamljen. Naj omenimo tu še par primerov. Komunisti so dobro vedeli, da jugoslovanski aktivni in rezervni oficirji niso bili zanje. Kaj so storili? Na odprtih dopisnicah in po pošti so poslali vsem oficirjem vabila na rdečo mobilizacijo. Laška cenzura je tako zvedela za stanovanja vseh oficirjev in sledilo je, kar so komunisti hoteli: internacija vseh oficirjev. Rdeči zločinec se je tako iznebil elementa, ki bi mu lahko postal nevaren. Še en primer: Kakor da-

nes, tako tudi v začetku "osvobodilne" borbe, noben dostojen človek v podeželju ni bil zanje. Kaj so storili? Na takozvanem osvobojenem ozemlju so izvedli "ljudske volitve" in v odbore postavili same ugledne nekomuniste. Pri znanih laških pogonih so komunisti poskrbeli, da so seznanili teh "odbornikov" prišli okupatorju v roke in okupator jih je kot voditelje upora postrelil. Podobno so postopali s celimi predeli dežele: streljali so iz njim neprijaznih hiš in vasi na patrolje "strahopetnih Lahov". Posledica je bila požig cele vrste slovenskih vasi in odgon tisočev in tisočev v laška koncentracijska taborišča, od koder se jih toliko ni več vrnilo.

Bodi dovolj teh žalostnih primerov,

PRED POGAJANJI ZA PREMIRJE

General Ridgway je pristal na to, da se začne pogajanja za premirje na Koreji v Kaesongu ob 38. vzporedniku; v svojem odgovoru kom. poveljniku je navedel, da bo njegov zastopnik pripravljen dne 10. julija za prvi sestanek. Preseneča pa dejstvo, da so kom. voditelji tako daleč prestavili rok za začetek pogajanj: na čas med 10. in 15. julijem. Prevladuje naziranje, da je za tem najbrž spet kaka past, zato pozivajo povsod na previdnost. Razpoloženje med glavnimi udeleženci razprave za premirje pa bi se, sodeč po komentarjih, dalo podati takole:

Washington: Dasi je mnogo ljudi zelo skeptičnih o izidu pogajanj za premirje se vendarle v glavnem podčrtava, da bodo razgovori v Kaesongu privedli vsaj do prenehanja sovražnosti. V senatu je govoril državni tajnik Acheson, ki je povdaril, da bi povzročilo izbruh tretje svetovne vojne dejstvo, ako bi kit. kom. čete po sklenitvi premirja ne odšle iz Koreje. General Marshall je nakazal v posebni izjavi, da se Združene države ne smejo ustaviti v tekmi za obožitev in terja, da morajo USA imeti v letu 1954 vsaj 5 milijonov vojakov pod orožjem. Vključ ogromnim izdatkom za oboroževanje pa se je preteklo leto za ameriške državne finance zelo ugodno zaključilo. Prebitek za 1. 1950 je naravnost rekorden in znaša tri milijarde dolarjev.

Moskva: V svojih sicer škopih poročilih iz Moskve navajajo tuji dopisniki svojim listom razloge, zakaj so se sovjeti odločili za ta nenadni korak in predlagali premirje na Koreji. Razlogi za to bi bili naslednji: 1. USA in druge države so sklenile ustaviti ves izvoz važnejših surovin v Sovjetsko zvezo in v satelitske države; 2. V UNO so se skoraj vse članice pridružile sklepu ameriške vlade, da naj se začne izvajati blokada kitajske obale. Sovjeti pa nimajo dovolj petroleja in drugih potrebščin (zlasti riža), da bi preprečili pomanjkanje na Kitajskem. 3. sovjetska obveščevalna služba je prejela dovolj tehničnih podatkov o tem, kako daleč so v Ameriki napredovali v izdelovanju naj-novejšega orožja; 4. sovjeti se hočejo udeležiti pogajanj za mirovno pogodbo z Japonsko in jo, če se da, preprečiti.

London: Angleški vodilni člani delavske vlade pozdravljajo predlog za premirje na Koreji, ker menijo, da bo Sovjetska zveza vendarle krenila na pot znosnejših odnosov z zahodom. Taka politika bi Angliji omogočila zmanjšati izdatke za oborožitev in na ta način bi delavska vlada mogla več denarja posvetiti svojim notranjim socialnim reformam. Vodja delavskih organizacij Morgan Philips je celo podčrtal, da so sovjeti popustili, ker ima politika zahodnih zavezničkov, ki si organizirajo skupno obrambo, preveč vidnih uspehov in se sovetom še ni posrečilo prepričati organizacije Atlantske obrambne zveze. — Ob krizi v Perziji, ki zelo hromi ugled Anglije, je angleški vladi prav prišlo, da na drugem kraju napetost popušča.

Pariz: Francoski listi so precej soglasno za uspeh pogajanj za premirje. Volitve so v Franciji trdno dale oblast

ki jasno pričajo, da je komunistu žalest, trpljenje in smrt sorojakova samo dobrodošlo sredstvo za doseg končnega cilja: oblasti nad večino naroda. To so novi tisoči slovenskih življenj, ki so bila hladnokrvno žrtvorana tujcu, z namenom, da se stre naravni odpor naroda proti zločinu.

Zdaj beremo, da bodo v Zagrebu v Titovi Jugoslaviji imeli "svetoven kongres za zaščito človeških pravic". Vabijo pred vsem zahodnjake s te strani železnih zaves. Mnogo lepih besed bodo izpregovorili na tem kongresu. Prisotnim pa najbrže ne bo prišlo na misel, da bi se vprašali, kdo so pobudniki tega kongresa: ljudje, ki so hladnokrvno odobravali krivice, ki so se dogajale med nami za časa okupacije in ki so sami povzročili na tisoče nedolžnih in nepotrebnih žrtev.

v roke dosedanjim strankam vladne večine. Francosko gospodarstvo se popravlja in je produkcija leta 1950 presegla celo številke iz leta 1938. Socialnih nemirov je vedno manj, največji strah: vojna, se oddaljuje in s tem tudi preplah, ki podi vse francosko javno mnenje pred tem, kaj bo, ako Francija preplavijo sovjetske vojske. Strah je bil zadnje leto tolikšen, da se je začelo veliko izseljevanje ljudi v dežele onstran Atlantika, najprej zlasti ljudi iz vrst intelektualcev, in so nekateri že v Kanadi.

Italija: Italijanska vlada je dala ameriški vladi na razpolago oporišča v Livornu in v Napoliju. Ako bi dogodki na Koreji preveč vezali ameriške sile, tedaj bi bilo manj priliva ameriških sil v Italijo in manj dovoza v zavezniška skladišča v Livornu in v Napoliju. Vsi ti dovozi navadno pomenijo za široke italijanske množice velike dobičke, pomembnost italijanskih oporišč pa bo italijanska diplomacija znala čvrsto uporabiti.

Jugoslavija: Titova propaganda pa je po svoje odgovorila na novice o premirju na Koreji. V svet je pošiljala še več novic o tem, kaka nevarnost ji grozi na mejah s sovjetskimi sateliti in kako sovjetski letalci krožijo nad Jugoslavijo. Tako je 1. julija Tanjug objavil, da je v dveh zadnjih dneh bilo več kršitev jugoslovanskega teritorija, kakov pa poprej v dveh letih. V Romuniji so sovjeti začeli goniti v notranjost dežele od meje proč jugosl. manjšino. V Beogradu svare pred zaupanjem sovetom... Ameriški listi pa pišejo, da so titovci že porabili tretjino kreditov za nakup orožja, dasi jim je bilo naročeno, da naj ta denar porabljajo za nakup hrane stradalajočim in surovin za industrijo.

"New York Times": Uvodničar

Perzijski razvoj v luči nekaterih izjav

Morrison: "Položaj v Južni Perziji je zelo resen in britanska vlada bo morda prisiljena k hitrim ukrepom."

Acheson: "Vse kaže na to, da se razvoj v Perziji silno hitro bliža katastrofi."

Mosadeg je mnenja, da ne kaže vsem angl. specialistom izstaviti dovoljenja za odhod iz Perzije, rekoč, da bi tak odhod vseh hkrati imel izključno ta namen, uničiti vso produkcijo petroleja hkrati. Hoteč omiliti situacijo je dosel, da parlament ne bo obravnaval sedaj osnutka zakona o sabotazi, ki je predvideval celo smrtno kazen za težje primere.

USA poslanik Grady: "Čeprav se Perziji upirajo splošnim razgovorom o sklenitvi dogovora z Anglo-Iranian Oil Company, bi bilo vendar želeto, da se vsaj v nujno praktičnih stvareh, kakor je izvoz petroleja in zaščita angl. uradnikov, dogovore s Perzije. Vsekakor bo moral Mosadeg popustiti."

Mosadeg: "Naša vlada bo zaščitila angl. personal, odločno pa bo nastopila kot tožnica proti Anglo-Iranian zaradi njenega ščuvanja uradnikov, naj vsi hkrati zapuste službo". Odstop vseh u-

135° ANIVERSARIO DE LA INDEPENDENCIA ARGENTINA

En la sesión del 9 de Julio de 1816 el Congreso Nacional bajo la presidencia del Dr. Francisco Narciso de Laprida después de largas deliberaciones proclamó en Tucumán la Independencia de las Provincias Unidas de Sudamérica.

Así resultó completada la Revolución de Mayo de 1810. La Argentina era políticamente independiente pero no económicamente. Esta independencia dió a la Argentina el actual Presidente de la Nación general JUAN D. PERON proclamándola en la misma casa histórica en Tucumán hace cuatro años. Esta independencia es hoy realidad y la Nación puede seguir en su marcha de progreso y bienestar. La gente trabajadora goza en paz todas las riquezas de su propio suelo y toda la vida y acción pública de la Argentina está dedicada también al servicio del bien común y de la paz mundial.

El 135 Aniversario de la Independencia será celebrado con gran fervor patriótico en todo el País. En la Capital Federal tendrá lugar magnífico desfile militar ante el Presidente de la Nación gral. JUAN D. PERON en el que participarán las unidades de las fuerzas armadas incluyendo las unidades de la Marina de Guerra y las formaciones aéreas.

135. OBLETNICA ARGENTINSKE NEODVISNOSTI

Na seji Narodnega Kongresa dne 9. julija 1816 so narodni zastopniki po daljšem razmotranju pod predsedstvom dr. Franca Narcisa de Lapride proglasili v Tucumanu neodvisnost Združenih južnoameriških provinc.

Tako je bila dopolnjena Majska revolucija iz leta 1810. Argentina je dobila svojo politično neodvisnost. Ni pa še bila gospodarsko neodvisna. To neodvisnost je Republikni priboril sedanjí predsednik Argentine general JUAN D. PERON, proglasil jo je pa pred štirimi leti v isti zgodovinski hiši v Tucumanu. Ta neodvisnost je danes dejstvo in republika lahko nadaljuje svojo izgradnjo s stalnim napredkom in v blagostanju. Delovno ljudstvo sedaj samo uživa bogastvo lastne zemlje, vse javno življenje in ureditve Argentine je pa posvečeno tudi službi skupnih dobrin in svetovnemu miru.

135. obletnico Neodvisnosti bodo po vsej republiki slavili z velikim rodoljubjem. V prestolnici pa bo veličastna vojaška parada pred predsednikom republike generalom PERONOM, v kateri bodo sodelovale vse enote argentinskih oboroženih sil. Nastopili bodo tudi mornarji in nad 400 vojaških letal vseh vrst.

Ustanovitev socialistične internacionale

V Frankfurtu so se zbrali predstavniki socialističnih strank Anglije, Francije, USA, Italije, Belgije, Luksemburga, Nemčije, Avstrije, Avstralije, Norveške, Švedske, Danske, Finske, Kanade, Islanda, Švice, Indije, Japonske, Urugvaja in Izraela ter opazovalci iz vseh dežel za železno zaveso, Španije, Posarja in Argentine ter oživili novo internacionalo

demokratičnega socializma. V ospredje je stopil belgijski delegat Paul H. Spaak, ki je v svojem govoru dejal, da mora biti nova internacionala močno orožje pri združevanju Evrope v boj proti komunizmu. Po mnenju belg. del. Laroka je nova internacionala federacija soc. strank, v kateri bo vsaka stranka ohranila popolno svobodo nastopanja.

Neprestani boji na Koreji

Kljub pripravam za razgovore za določitev premirje na korejskem bojišču, boji na obeh straneh ne popuščajo. V zadnjih dneh so bili posebno krvavi na področju trikota Čorvon — Rumbva — Pjongjang. Zaveznikom se je na tem področju posrečilo zasesti nekaj važnih višinskih postojank, čeprav so jih komunisti obisipavali s topovskim ognjem. Komunisti so se na tem delu bojišča močno utrdili. Na drugih delih bojišča je bilo zelo aktivno topništvo na obeh straneh, zavezniška letala so pa v več poletih znova bombardirala prestolnico Severne Koreje Pjongjang.

"Današnji dan 11. februarja 1951, bo ostal v zgodovini. Današnji dan, ko ste podpisali in objavili Izjavo osvobodjenja narodov srednje in vzhodne Evrope, bo ostal pomenljiv ne samo za srednjo in vzhodno Evropo, marveč za ves svet v zgodovini njegove borbe za svobodnega človeka. Rad bi vam danes sporočil svoje globoko pričanje, da bo prišel čas, ko bo ta vaša Izjava osvobojenja razstavljena po prestolnicah vseh narodov, ko in kadar se jim bo vrnila svoboda in s svobodo tudi njihova neodvisnost. Takrat šele bo ta Izjava, obdana s spoštovanjem in s srečo prerajenega ljudstva, pokladala kaj je prispevala k bogatemu življenjskemu razmahu vseh 120 milijonov ljudi ter bo razodela svoj pravi pomen, kajti iz nje odsevajo tisti edini resnični temelji, na katerih — in samo na njih — je mogoče obnoviti mir pravice na tej naši zemlji.

(H. E. Stassen, bivši kandidat za predsednika USA, zborovalec v Philadelphiji 11. 2. 51.)

Naročajte in širite
Svobodno Slovenijo

Poborniku dobrega tiska

Prelat dr. Alojzij Odar, rektor slovenskega bogoslovja v San Luisu, je praznoval prejšnjo nedeljo 25 letniš svojega duhovniškega dela.

Ni naš namen, da bi ponovno naštevati razloge, zakaj se tega jubileja spominjamo, saj mu je lep članek napisal njegov stanovski tovariš I. L. v zadnji številki "Duhovnega življenja" Omejiti se hočemo tu le na eno dejstvo, ki velja, da ga vsi poznamo, na jubilarstvo veliko ljubezen do tiskane besede in na velikansko delo, ki ga je storil v prid dobremu tisku.

Najmočnejša centrala slovenskega tiska je bilo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani, ki je potom podjetij, ki so bila pod idejnim vplivom te tiskovne matice, tiskalo milijone izvodov dobrih knjig, časopisov, revij in raznovrstnih publikacij. Dr. Odar je prišel zelo mlad v odbore Kat. tiskovnih podjetij. Takoj se je poznalo, da je v krog vodstva teh podjetij prišla dragocena moč. Njegov prihod vanje je bil naravnost providencijalen. Kat. tisk. podjetja, ki so se tekotom 75 let iz majhne branjarije razvila v močno podjetje, je bilo treba reorganizirati in jih zlasti upravno postaviti na moderno podlago. Šefi vseh oddelkov, ki so z neumorno vestnostjo in poštenjem toliko pripomogli k razvoju podjetja, so v delu omagali in zaprosili za pokoj. Predsednik podjetja se je tudi želel umakniti. Ni bilo kaj razmišljati: edini, ki je zmožen prevzeti odgovorno nalogo reorganizacije podjetja je dr. Odar. In so ga postavili na odgovorno predsedniško mesto. Niso se zmotili.

Kot dober jurist je v najkrajšem času izvedel preureditev raznih oddelkov iz združenja v enotno družbo z omejeno zavezo, kar je bila velika olajšava za hitro poslovanje in je bolj odgovarjalno zakonitim predpisom. Mnogo več pa kot ureditve te formalnosti, je bila vredna hotranja ureditve poslovanja, kar seveda ni bila lahka stvar. Pod Odarjevim osebnim vodstvom se je poslovanje in vseh oddelkih poenotilo, pospešilo in moderniziralo. Lahko rečemo, da je bilo malo slovenskih podjetij, ki so z izredno nizkim številom upravnega osebja tako odlično poslovala.

Skupno z reorganizacijo podjetja je novi predsednik objavil interno pragmatiko za uslužbenstvo, ki mu je močno zvišala prejemke in zagotovila redno napredovanje.

Ker je dr. Odar človek, ki misli in dela izredno hitro, je že med tem organizacijskim delom storil važen korak naprej. Predložil je obširen, za dolgo dobo preračunan načrt za izdajanje dobrega tiska. Informativne časopise je kot skupino, ki zahteva posebne pozornosti, izločil iz sklopa tiskovnih podjetij in poveril skrb za njihovo posebno konzorciju, ki ga je vodil rajni dr. Kulovec s sodelovanjem uglednih duhovnikov in laikov, po Dr. Kulovevi smrti je pa prevzel sam tudi vodstvo tega konzorcija. Izdajanje dobrih knjig in revij si je pridržalo podjetje samo zase. In tu je dr. Odar povzročil pravo revolucijo, tako, da so celo dobromislenci s strahom kritizirali njegovo širokopteznost, češ: vse bo zapravil. Pa ni! Izdaje Jugoslovanske knjigarnice so se vrstile ena za drugo. Vsak teden nova knjiga. In vsaka dobra: poezije, romani, znanstvene, nabožne, otroške knjige, molitveniki, teološke in socialne zbirke, originalni in prevodi! In narod je kupoval in bral in vedno nestrpeje čakal novih knjig. Kar se v naši knjižni produkciji zlepa ni zgodilo, je prišlo sedaj: Po par letih je bila knjiga razprodana in treba jo je bilo ponatisniti.

Poseben problem je bila cena knjig. Knjige malih narodov so drage. Pocene se s številom kupecev. Dr. Odar je odlično rešil tudi ta problem. Prvi poskus je bil z novelo, "Ukrajina joka", ki je prišla na književni trg po neverjetni ceni 75 par za izvod in se je prodalo 75.000 izvodov. Po tem poskusu je prišla znana "Slovenčeva knjižnica", ki je v par letih obstoja dala Slovencem pol drug milijon knjig in za njo mnogo iskana poljudna - znanstvena knjižnica. Knjige v skromni, a dostojni opremi, ki jim je odprta pot v najrevnejše družine.

Zal je naša narodna katastrofa prekrizala dr. Odarju kopico že podrobno izdelanih načrtov za bodočnost. Daj Bog da bi mu jih bilo dano enkrat uresničiti!

Vse to ogromno delo je dr. Odar opravil takorekoč "mimogrede". Poleg svojega poklicnega dela kot vseučiliški profesor in dekan fakultete, poleg nešteti funkcij na škofiji, poleg vodstva

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Ameriška skupščina je s 349 proti 6 glasovom sprejela 'prijateljsko izjavo', ki je bila napisana s posebnim namenom, da jo predsednik Truman dostavi sovj. oblastem s prošnjo za objavo vsemu ruskemu narodu, kajti v izjavi je izrecno poudarjeno prijateljstvo ameriškega naroda do ruskega naroda in do ostalih, ki ječe pod komunistično knoto.

Celotno stanje voj. sil USA je 3.341.000 mož, kar je 1.800.000 več kakor ob začetku spora na Koreji. Od tega odpade na suhozemsko vojsko 1.550.000 mož, na letalstvo 850.000, mornarica 737.000 in izkrcevalne čete 204.000.

Mornarica ima trenutno 980 enot letalstva pa 87 jat.

ANGLIJA: Predstavniki avstralske, novozelandske, južnoafriške in južnorodezijske vlade so v Londonu podpisali dogovor, po katerem bodo te države s svojimi armadami podprle Anglijo v njeni obrambi Sredozemlja v primeru, ako bi bilo napadeno. Dogovora niso hoteli podpisati zastopniki Pakistana, Cejlona in Indije.

VATIKAN: Sv. Oče je v privatni avdijenci sprejel hčerko Mr. Trumana Margareto in ji izročil najlepše pozdrave za njenega očeta.

NEMCIJA: Nemški parlament je k podpisu Schumanovega pakta postavil naslednje pogoje: odpraviti je treba mednarodno kontrolno komisijo za porursko ozemlje, zav. odbore za kontrolo produkcije jekla in premoga, zav. pravico poseganja v nem. gospodarske zadeve in produkcijske omejitve v težki industriji.

Adenauer je na nekem zborovanju svoje stranke dejal, da je vsakdo, ki se zavzema za nevtralnost Nemčije ali pa njeno neoborožitev, ali tepec ali pa izdajalec. Dodal je, da je vlada odločno pripravljena, postaviti se na stran zah. sil pri obrambni smrtne sunka z vzhoda.

John Mc Loy, USA visoki komisar v Nemčiji, je po vrnitvi iz Washingtona izjavil, da so vprašanje ponovne nemške oborožitve znova odložili. Po njegovi izjavi pred letom 1953 ne bo prišlo do vključitve nemških vojaških oddelkov v armado držav Atlantskega območnega pakta.

Predsednik dež. vlade Nordrhein-Westafeln dr. Arnold je izjavil, da v Kruppovih tvornicah ne bo več vojne produkcije, pač bo bodo vse zgradbe služile za izdelavo tekstilnih predmetov ter električnih.

V Ludwigsburg je prispelo novo ojačenje amer. vojske v Nemčiji.

Kljub najostrejši prepovedi trgovanja zah. držav z vzhodnimi je amer. oblast v Nemčiji prišla na sled krepkemu trgovanju, čigar glavni del je bil opravljen v pristaniščih Hamburg in Bremen. Da se takšno ilegalno podiranje sovj. zone, kakor tudi satelitskih držav prepre-

"Svobodna Slovenija" je list, ki te spremlja povsod v veselih in težkih dneh. Če si naniho naročen te vsak teden obiskuje in ti prinaša veliko novic od doma, mnogo zanimivega branja in poročil od rojakov iz raznih držav, ter te z njimi povezuje v veliko družino žive in se udeležujejo v svobodnem svetu.

Če pa še nisi njen naročnik, pridruži se tudi ti tei veliki slovenski družini. Izgovor, da ne bi zmožal naročnine, ne drži, ker jo plačuješ lahko v obrokih in sicer za četrta leta 13 Pesov in za pol leta 25 Pesov.

Vse naročnike in prijatelje lista prosimo, da "Svobodno Slovenijo" pokažejo tudi svojim znancem in jih oporoče naniho prošnjo, da si jo naroče. Te lahko store s pismom na naslov "Svobodna Slovenija - Eslovenia Libre", Victor Martinez 50, Buenos Aires.

Katoliške Akcije, poleg nepretrgane vrste znanstvenih razprav in knjig, ki jih je med tem napisal, je še zmožal, da je vsak dan vsaj dvakrat prišel v podjetje in več ur dnevno posvetil temu tako važnemu vprašanju: dobremu tisku. Kot človek izrednega razuma in širokih razgledov je dobro vedel, katero je najmočnejše orožje v boju med resnico in lažjo ter zločinom.

"Svobodna Slovenija" iz srca čestita velikemu pobudniku slovenskega tiska,

či, se je amer. vis. komisar v Nemčiji odločil, da ob sodelovanju strokovnjakov postavi nova določila o izvajanju kontrole na vseh prehodih iz zone v zono ter v vseh pristaniščih.

FINSKA: V vsej državi so bile splošne volitve, pri katerih je nastopilo šest strank. Glavna naloga zmagovalne stranke bo vsekakor obdržanje dobrih odnosov z ZSSR.

IRSKA: Parlament je z 71 proti 66 glasovom sprejel osnutek zakona o uvedbi narodnega socialnega zavarovanja.

GRCIJA: Z odstopom min. podpreds. Papandrea ter min., ki pripadajo demokratski in socialistični stranki vlada ni padla, pač pa je kralj naročil preds. Venizelosu, naj vlado izpopolni.

ŠPANIJA: Velika "Ameriška legija" vojnih veteranov je Francu podelila dve odlikovanji v priznanje njegovega "odločnega stališča napram komunizmu".

AVSTRIJA: Sovj. oblasti so v svoji zoni odprle številne magacine, v katerih je mogoče dobiti večinoma vse manjkajoče predmete za mnogo nižjo ceno, kot so na prodaj v zah. zonah. Ti magacini tudi ne plačujejo državi nikakega davka. S takšno trg. politiko hočejo sovj. poslabšati položaj šilinga v zah. zonah. Avstr. vlada je proti takšni nelegalni konkurenci odločno protestirala.

INDIJA: Ind. notranji min. je v zvezi z nedavnimi neredi odločno nastopil proti komunistom, da "komunisti izrabljajo sleberno priliko za poslabšanje položaja in da vse njihovo delo stremi za tem, kako nasilno priti tudi v Indijo na oblast".

Indijski veleposlanik v Pekingu je priredil Maocetungu velik sprejem, na katerem je nazdravil rdečemu kitajskemu vodji in ga imenoval "voditelja azijskih narodov, ki je pokazal Aziji pot k osvoboditvi izpod imperializma" ter poudaril, da se "vezi med Indijo in Kitajsko vedno bolj utrjujejo."

NOVA ZELANDIJA: Predsednik vlade je po razgovoru z Achesonom podal novinarjem izjavo, v kateri se odločno zavzema za takojšnjo sklenitev Atlantskega pakta podobnega Pacifiškega pakta.

JAPONSKA: Vlada predsednika Jošide je odstopila, da bi predsednik vlade dobil možnost za njeno razširitev. Jošida bi rad sestavil koalicijsko vlado radi bližajočega se podpisa mirovne pogodbe.

SIAM: Nepričakovano se je naslednji dan, ko so rdeči Kitajci in severni Korejci pristali na mirovna pogajanja na Koreji, začel manjši vojaški upor na nekaterih ladjah siamske mornarice, potem ko so mornariške patrulje aretirale predsednika vlade vpricho amer. poslanika in drugih osebnosti. Min. predsednik je prisostvoval izročanju neke vojne ladje, ki jo je Amerika v okviru pomoči predala siamski vladi. Vladi zvesta aviacija je pričela z bombardiranjem uporniških ladij in tudi ladje, na katero so uporni mornarji odveklili pres. vlade kot ujetnika. To ladjo so potopili, uporniki so pa preds. vlade izpustili. Manjši poulični boji v mestu Bankoku se še nadaljujejo, vendar je vlada gospodar položaja. Duhovni oče upora je bil vodja odporniškega gibanja za časa II. svet. vojne, ki se trenutno mudi na področju rdeče Kitajske.

EGIPT: V parlamentu je nek poslanec strgal tekst anglo-egipčanskega dogovora, kar je povzročilo burno odobravanje. Zun. minister je nato zagovarjal egipč. zahtevo o umiku Angležev iz področja Sueškega prekopa, hkrati pa Angleže odbojil, češ da so oni krivi vzpostavitev judovske države. Ko je omenjal, da nekateri nočejo Egipčanom prodati orožja za njih varstvo, je zagrozil, da bodo orožje vzeli tudi pri hudcu, ako bo to potrebno, samo da obranijo svojo državo pred zun. sovražniki. Nek poslanec je nato predlagal bojkot Anglije ter sklenitev nenapadelnega pakta z ZSSR.

FILIPINI: Komunistični gverilci so začeli zopet odločneje nastopati. V zadnjih dneh so pobili nad 20 vojaških in civilnih osebnosti. Policija je zastražila predvsem tujece.

PROSLAVA 175. OBLETNICE NEODVISNOSTI ZAD

Včeraj je bila 175. obletnica ZAD. Slovesno so jo proslavili tudi v Argentini. V dopoldanskih urah je veleposlanik ZAD Ellsworth Bunker v spremstvu argent. vojnega ministra grala Franklina Lucera položil vence na grob Osvoboditelja grala San Martina v katedrali. Vse odlične osebnosti so se nato podale pred spomenik George-a Washing-

Proslava 175. obletnice neodvisnosti ZAD

tona v parku Tres de Febrero. Pred Washingtonovim spomenikom je bila postavljena častna četa mot. reg. Buenos Aires z godbo in zastavo. Med igranjem narodnih himen obeh držav je najprej položil vence na spomenik vojni min. gral Franklin Lucero v imenu argent. vojske, za njim pa am. veleposlanik Ellsworth Bunker.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Pomočnik poljedelskega ministra Maks Gorjanovič je bil po poročilih AFP aretiran zaradi sodelovanja v korist Kominforma.

Pretekli petek je padlo na tla letalo na progi Reka - Zagreb. 11 potnikov in 4 možje posadke so se ubili.

Te dni so šele javili, da je romunski parnik "Demič" zaradi eksplozije šel na dno Donave. Žrtve: približno 100 mrtvih. Parnik je vzdrževal promet med Budino in Mohačem.

Obisku gen. lajtnanta Koče Popoviča v USA je sledila uradna prošnja FLRJ vlade amer. vladi, naj ji v najkrajšem času prodaja večjo količino težkega orožja za obrambo češ, da je pritisk satelitskih držav vedno hušji. Prošnjo je amer. vlada oddal poslanik Vladimir Popovič, ki je po končanem obisku pri Achesonu dejal, da sovj. ponudba miru na Koreji nikakor ni zmanjšala pritiska na FLRJ.

V nedeljo je stopil v veljavo novi jug. kaz. zakonik, v katerem je upoštevano omiljenje kazni za različne prekrške in zločine. Tako je smrtna kazen predvidena za 'izredne težke primere', prisilno delo in obvezno delo s prevzgojitvijo sta odpravljena in nadomeščena z navadno zaporno kaznijo.

ČESKO-SLOVAŠKA: Vlada je izpustila oba pilota ameriških letal, ki sta pred časom zašli na češko ozemlje. Prav tako bo vrnila obe letali.

V ponedeljek se je pričel proces proti amer. novinarju W. Oatisu, ki je obtožen "špijonaže in rovarjenja" proti republiki. Obsodili so ga na 10 let ječe.

ČESKO-SLOVAŠKA: Komunistična vlada je uradno protestirala pri ameriški vladi zaradi radijskih oddaj postaje 'Svobodna Evropa', katere sedež je v Muenchenu. Češka vlada smatra te oddaje za "sovražne".

MADŽARSKA: Msgr. Jozef Groesz je bil obsojen na 15 let zopora Menih Franc Vecer, ki je bil obtožen "umora nekega sovj. vojaka in konspiracije" proti državi, je bil obsojen na smrt. Ostali obtoženci so bili obsojeni na zaporne kazni. Obsodbe Lajosa Pongracza, uradnika amer. ambasade, niso objavili.

nik ZAD Ellsworth Bunker v spremstvu Po poročilih angleških listov je bil imenovan za vrh, poveljnika rdeče ma-

BOLGARIJA: Zaradi naklenjenosti do Kostovljeve skupine sta bila obsojena na daljše zaporne kazni kot saboterja in špijona bivša min. in visoka KP funkcionarja Petko Kunin in Manol Jakelarov. Z njima sta bila obsojena še strankina predstavnika Ivan Maslarov in Smertjev.

MAOTSETUNGOVA KITAJSKA: Zaradi "špijonaže in protidržavne delavnosti" so bili aretirani nadškof iz Kajinga Francis Ford, nadškof iz Vucova Friderik Dinaghy in naškof iz Suifuja Rene Boigu rin. Istočasno je bil zaprt tudi jezuit Francis Therry, prof. šangajske kat. univerze.

Po poročilih 'Svobodne Kitajske' so komunisti v čeku 18 mesecev likvidirali preko 1.300.000 oseb.

džarske vojske sovj. general Testajev. Sovjetski tenik "Novoe Vremja", je v ostrem članku opozoril USA, zorstvom sovjetske Akademije znanosti in umetnosti razstavo pod naslovom Vatikan v službi imperializma". Razstava prikazuje, kakor ugotavlja rdeča agencija Tass, "ves potek papeške krva-ve zgodovine od inkvizicije do papeškega sodelovanja s fašizmom in ameriškim Wall Streetom."

ZSSR: Sovjetski tenik "Novoe Vremja", je v ostrem članku opozoril USA, da bi kakršnen koli vojaški napad na ZSSR, Kitajsko ali katero koli drugo vzhodno evropsko "demokracijo" povzročil totalno uničenje zahodnega imperijalizma". Članek trdi, da bo "napad na ZSSR ali Kitajsko povzročil na zahodu večje razdejavanje, kakor ga je doživela Hitlerjeva Nemčija."

ARGENTINA

V vodstvu zunanjega ministrstva je vlada izvršila spremembo. Dosed. zun. min. Dr. Hipolito J. Paz je odstopil. Za novega zun. min. je bil postavljen dosed. veleposlanik v Washingtonu dr. Jeronimo Remorino, za novega veleposlanika v USA pa dosed. zun. min. dr. Paz. Novi zun. min. dr. Remorino je bil v ponedeljek zaprišežen.

Kongres argentinskega kat. delavstva bo v nedeljo 8. julija v Luna parku v Bs. Airesu. Zborovanja se bo udeležil tudi g. prelat Cardijn, ustanovitelj mednarodnega žosizma in bo na njem tudi govoril.

Ob tej priliki bo v Luna parku ob pol devetih slavnostna sv. maša.

Hipotekarna banka je dobila od vlade na razpolago znesek 100 milijonov Pesov za zidanje stanovanjskih hiš v letu 1951.

Celo področje republike je zajel mrzeli val. Temperatura je povsod zelo padla in je bila v jutranjih urah večkrat 2 stop. pod ničlo. Na Ognjeni zemlji celo -13. Nad tem področjem, kakor tudi v južnih provinciah in v kordiljerskem pogorju je močno snežilo. V zadnjih dneh se je temperatura začela malo dvigati.

Poslanska zbornica ima v razpravi zak. osnutek, po katerem naj bi mesec oktobar proglasili za mesec justicializma, teden med 14. in 20. oktobrom pa za teden justicializma. Posloplje, v katerem je sedaj. min. za delo in soc. skrbstvo, naj bi bila zgodovinska zgradba.

Senat bo vzel te dni v proučevanje zak. osnutek o proglasitvi nac. področij Chaco in La Pampa za provinci.

Manuel Fanguio, znani avtomobilski dirkač, je pri nedeljskih mednarodnih avtomobilskih tekmah v Reimsu dosegel prvo mesto.

Senat je sprejel zak. predlog, po katerem bo Socialna ustanova Eva Peron prejela vso denarno globo v višini nad 97 milijonov Pesov, na katero je bila obsojena bivše industrijsko podjetje Otto Bemberg.

Elsworth Bunker, tuk. am. veleposlanik, je v zadnjem času prepotoval severne province. Po vrnitvi se je v izjavi časnikarjem zahvalil vsem oblastem za veliko gostoljublje in naklonjenost, ki jo je bil deležen na potovanju. Omenjal je tudi velik gospodarski napredek krajev, katere je prevozil in naravno lepoto posameznih področij. Dejal je tudi, da si bo ogledal še vse ostale argent. province.

Walter Beveraggi Allende je argentinski opozicionalec, ki je bil zapleten že v prvo zaroto proti sed. vladi. Pred aretacijo je tedaj pobegnul v Uruguay, zatem se je pa preselil v USA. V zadnjih dneh je govoril preko bostonskega radia ter je od USA zahteval politične in gospodarske sankcije proti Argentini radi njene sedanje vlade. Celotni njegov govor je argent. časopisje objavilo z ogorčenjem. Parlament je takoj nato sprejel dva zakonska osnutka. S prvim je omenjenemu govorniku odvzel argent. državljanstvo, po določilih drugega zakona bo pa vsak Argentinec, ki bo od zunaj na kakršenkoli način delal na sprejetju političnih in gospodarskih sankcij proti argentinski državi, kaznovan z zaporno kaznijo od 5-25 let in z trajno izgubo častnih pravic.

V Palermu v Bs. Airesu so pred dnevi odprli let. 65. razstavo plemenite živine, na katero so številni živinorejci iz notranosti republike poslali svoje najlepše živinske eksemplarje. Let. velikega kamepeona rase Shorthorn so na licitaciji prodali za 100.000 Pesov.

Jose Francisco Juarez in Juan Aquiles, prvi polkovnik, drugi pa major, ki sta pred meseci izstopila iz aktivne vojaške službe in sta bila zapletena v zadnjo zaroto za zrušenje sedanje vlade, bosta po odredbi kazenskega sodnika prišla pred vojaško sodišče.

V Buenos Aires je prispel nov Titov poslanik za Čile Lazar Lilič. Po tridnevnem bivanju v argent. prestolnici je v nedeljo odpotoval v Santiago de Chile, kjer bo prihodnje dni nastopil svoje mesto. Diplomatski stiki med Čilom in Titovo Jugoslavijo so bili od konca leta 1947 prekinjeni, ko je tedaj čilska vlada Titove diplomatske predstavnike izgnala iz države, češ, da so bili vmešani v razne akcije čilskih komunistov.

Novice iz Slovenije

V Ljubljani je komunistična "ljudska" oblast ustanovila celo vrsto svojih podjetij, kakor Zelenjava, Sadje, in polno drugih. Podjetja bi morala imeti naslovu odgovarjajoče blago v zalogi in za prodajo. Pa ga ali sploh nimajo, ali pa v zelo majhnih količinah, tako, da ljudje do njega ne morejo priti. To potrjuje tudi primer s podjetjem Ura, ki naj bi imelo v zalogi ure. Svoj lov nanje pa neki Ljubljancan popisuje v ljb. tisku takole: "Hotel sem kupiti uro in mah-nem, kam pač, če ne k Uri, kjer je napisano, da prodajajo ure. Pogledam v izložbo: v prvi sta dva otroška vozička zavrati samo dva!, v drugi izložbi te pa resnično razveselijo ure. Kar šest jih je bilo, žal, samo za steno (ki se pa menda tudi lahko postavi na mizo). Tam je bil tudi simbol ure, kazalec so pa uporno stali. V tretji izložbi je pa bilo kar 7 pravcatih ur, šest jih je bilo znamk Longe, sedma pa prava Omega. Malo sem se ustrašil, češ, da bo precej draga, pa me je hitro potolažil napis, da so to samo izložbeni predmeti, kar pomeni po naše: Ura ure kaže, prodaja jih pa ne!

Peneverbe in vse, kar je s tem v zvezi. V glavnem železniškem skladišču v Zalogu so zaprli železničarje Franca Zatljerja iz Dravelj, Leona Juršeta iz Ljubljane in šoferja Alojzija Trontlja iz Ljubljane, ki so v enem letu iznosili iz železniškega skladišča raznega tekstilnega blaga, usnja, laka itd. v vrednosti nad 500.000 din. V Zalogu so istočasno tudi odkrili družino 12 železničarskih vlomilcev, ki so na razne načine vlamljali v vagonne in cisterne. V odprmini postaji Zalog namreč stoji cisterne z vinom, vermutom, špiritom itd., v vagonih je pa bil sladkor, riž, pšenica in druga živila. Pri cisternah so vlomilci odvihli vijake in nato pretakali tekočino v nastavljen posode, vagonom s sladkorjem in drugim živili so pa enostavno navrtali dno, nakar se je vsebina vsipavala v nastavljene vreče. Nakradeno blago so nato prodajali. Poročilo navaja, da so bili oplenjeni vagoni namenjeni v inozemstvo in da so s tem vlomilci zelo škodovali tudi ugledu države...

Tudi to se je zgodilo pod komunistično "ljudsko" oblastjo. Dne 5. maja je dobila poslovalnica Triglav v Ljubljani iz Tržiča nove ženske čevlje. Pred poslovalnico je že zgodaj zjutraj nastal pravec živčav. Čedalje se je zbiralo več ljudi, ki so čakali in čakali. Ob poldnavajstih se je prikazal možakar. Najprej se je zdril nad ljudmi, jih tudi suval, nato jim je za začel deliti listke. Ljudstva je pa bilo vedno več, tako, da so kmalu morali zapreti ves promet v Prešernovi ulici. Listke je dobila le polovica ljudi. In tisti srečniki, ki so nato lahko dobili čevlje, so mogli šele doma ugotovljati njihovo kakovost in velikost, ki pa po pritožbi v ljb. tisku gotovo ne dela časti tovarni. To je zapisano. Ni pa zapisano, kar je sleherni vzkljnil doma ob pogledu na priborjene čevlje, ko se je spomnil zlatih časov prejšnje slovenske "reakcije"

in njenega "buržujskega" gospodarstva. Tudi to-le beremo v ljb. tisku: "Iz Senovega smo dobili zavitek enotne moke in kos kruha. Moka je bila vsa plesniva, kruh je pa v ustih dobil nemogoč okus. Tako moko so v Senovem delili v aprilu in maju in ljudje vprašujejo "ljudsko" oblast če so Senovčani res dolžni jesti tak kruh.

V Mariboru so obsodili 18 železničarjev iz Pragerskega, ker so na veliko vlamljali v železniške vagonne in kradli zlasti ameriške pakete. Značilno je, da je en sam železničar dobil za en paket 70.000 din. Vrtali so tudi dno v vagonih in se je ven vsula moka, riž in pšenica.

Tudi v Varaždinu so zaprli veliko železničarjev zaradi vlomov v vagonne. Vodja teh "podvigov" je bil neki Ivan Ivančič. Iz vagonov so predvsem kradli usnje in tekstilno blago. Škodo, ki so jo s tem povzročili, cenijo na 10 milijonov.

"Ali je res vse bob ob steno?" se hu-duje nekdo v ljb. tisku, ko sporoča pritožbo neke tovarišice, ki je vsa nesrečna, ker ima nogo šte. 42, pa ne more nikjer dobiti tako velikih nogavic. Vse so ji prekratke, ker ji segajo komaj nekaj nad kolena. O barvi nogavic pa sploh ni, da bi govoril. Moški, ki je svojo tovarišico vzel v zaščito, pa za se pravi, da ima na nesrečo nogo šte. 37 in pol in ne more za to mero dobiti ne nogavic in ne čevljev in ga radi tega poznajo že po vseh ljubljanskih trgovinah. Spričo teh ugotovitev je doma res vse bob ob steno za "navadne ljudi", ker komunistična buržuazija takih pritožb nima. Ona je z vsem dobro založena.

Umrl je dr. Fran Vidovič, predsednik okr. sodišča v p. Gozdovniki imajo radi bradate ljudi. Vse tako kaže doma. Lani je bilo namreč včasih še mogoče priti do kakih britvic. Letos jih pa ni več. Tisti, ki so si jih lani nekaj nabrali, se s starimi več briti ne morejo, ker so že vse skrhanne, novih pa ni.

V Ljubljani je umrl dr. Božo Kobe, bivši namestnik "ljudskega" državnega tožila. Po nastopu komunistov doma je kot tak nastopal v raznih procesih proti protikomunistom in ima marsikoga na vesti. Po Titovem sporu s Stalinom so ga Titovci zaprli kot kominformoveca ter ga novembra meseca lanskega leta izpustili na prostovoljno prisilno delo.

"Na ljubljanskem trgu še nismo uspeli" pravijo kom. oblastniki doma, ko v drugi polovici maja navajajo cene raznemu blagu na ljb. živilskem trgu. Cene so bile še vedno visoke n. pr. mesni izdelki do 600 din za 1 kg, črna moka se je celo dvignila od 170 na 200 din. in krompir se je podražil od 21 na 35 din.

V zvezi s temi cenami mnogo pisarijo o "socialističnih" posestvih, vendar je intervencija le-teh na trgu zelo problematična. Prvič je količina blaga iz teh posestev na trgu premala, drugič je pa kvaliteta tega blaga pod kritiko. Državna posestva so prodajala n. pr. špi-načo po 15 din., privatniki pa po 48 din.

"Po polurni vožnji sva že zapustila asfaltirano cesto. Odslej naju je kotanjasta in prašna cesta pri brzini. 25 km. na uro vodila naprej proti Ljubljani. Na tej "internacionalni cesti" nisva razen par čistih slovenskih kmet-skih domov opazila ničesar, kar bi najino oko moglo razveseliti. (Na tem mestu v članku so tri slike, ki zgovorno kažejo, po kakšni "cesti" sta švicarja prodirala proti Ljubljani. Prva slika prikazuje cesto podobno globoki strugi hudournika, druga prikazuje, kako je voda odnesla cesto in napravila preko nje strugo, tretja pa kotanje, ki zvezoje groze potnikom). Od Ljubljane do Zageba je bila cesta še slabša."

"Ko smo pogledali kakovost" — tako nadaljuje poročevalec v ljb. tisku — "smo razumeli, da so vsi kupovali samo dražjo špi-načo. Gospodinjam se pač bolj splača kupiti lepo zdravo solato po 60 do 80 din. 1 kg., kot pa pripravljeno in gnilo za 30 din.

Ljubljansko žel. ravnateljstvo je na razne napade o nekulturnem prevažanju potnikov objavilo poročilo; v katerem med drugim navaja: "Vagonov ne izdelujemo doma v večjem številu. Zdaj je neprimerno višji odstotek potnikov kot pred vojno, vozni park pa je za 20% manjši. Lani je bilo 4000 vagonov na večjem popravilu, zaradi manjših okvar pa nad 25.000. Letos je bilo v prvem četrtletju gotovo za 100% več poškodb vagonov kot lani (vse to samo v Sloveniji — kako le mora biti še drugje!). Lani je bilo razbitih 2200 oken na vagonih, letos samo v januarju nad 500, torej 15 do 17 stekel na dan. Često mora plačati sprevodnik razbito steklo, ker občinstvo skriva storilca. Ravno isto je z razsvetljavo. Samo lani so potniki uničili 20% plinskih mrežic. Letos pa že v januarju 950. Lani so iz vagonov pokradli nad 4800 žarnic, ki jih ni mogoče nikjer drugje uporabljati. V mednarodnem vagonu je bilo n. pr. v eni noči od Ljubljane do Jesenic ukradenih 16 električnih stikal, kar je morala uprava plačati z devizami. Pravo kulturnost ka-

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

SREBRNA MAŠA G. PRELATA DR. ODARJA

G. prelat dr. Alojzij Odar, rektor slovenskega bogoslovja v San Luisu, je v nedeljo 1. julija t. l. praznoval srebrnomašniški jubilej med Slovenci v Buenos Airesu, kamor je prispel prejšnji petek.

V soboto mu je pripravilo Slov. kat. akad. starešinstvo prijateljski večer, na katerega je prišlo lepo število članov. Jublanta je ob tej priliki pozdravil predsednik kat. akad. starešinstva g. ravnatelj Ivan Prijatelj. G. prelat se je za pozdrave zahvalil ter omenjal delo kat. inteligenta v slov. skupnosti. Kakor vedno, je tudi tokrat poudarjal potrebo po skupnosti med slov. protikomunistično emigracijo.

V nedeljo, 11. julija, ob četrtna enajsto uro, je pa imel srebrno mašo na Belgrano. Slovenski verniki so se je udeležili v velikem številu. Pred mašo, med katero je pel pevski zbor "Gallus" Tomčevo slovensko mašo, je imel cerkveni nagovor jublantanov sošolec g. župnik Gregor Mali. V izbranih besedah je prikazal vzvišeno službo duhovnika Bogu in narodu.

Po končanem verskem opravilu so številni rojaki obkrožili g. prelata dr. Odarja pred kapelo in mu izražali svoje čestitke.

V prostorih Društva Slovencev na Victor Martinez sta pa nato izrekla pozdravne besede g. prelata ob njegovem srebrnomašniškem jubileju g. župnik Anton Orehar in predsednik Društva Slovencev g. Miloš Stare.

G. Orehar se je g. prelata zahvalil za

že notranjost vagonov. Sedeži so zamazani z oljem, mastjo in podobnim. Oken-skih zapiravec in zaves sploh ni več, tappecirano blago je ali skrajno zamazano ali izrezano itd. itd. — Pač odgovarjajoča slika splošnemu stanju v "raju" ti-tove komunistične ljudske oblasti".

Umrlj so: Amalija Žvan, roj. Potrbin, Franc Cvek, Karol Klembas, Rajko Koleča (otrok), predsednik Glasbene Matice Silvan Pečenko, Frančiška Vizjak, vdova Leben, roj. Inglič, Angela Bivic, roj. Kotnik, Jožefa Kovač, Terezija Kavčič, Jožica Seljak, roj. Markič, Marija Guštin, roj. Milič, Julijana Jan, ter Frančiška Kramar, roj. Černe v Štepanji vasi, Anton Volčanšek v Zg. Kašlju, Jože Podobnik na Bledu, Helena Pretnar v Begunjah na Gor., Franc Primar v Sp. Zadobrovi, Davorin Pole v Zagorju, Ivana Velc in Kranju, Antonija Palme, roj. Jeretina na Igu, Tilka Tramšek, roj. Pušnik v Črešnjevcu, Franc Švigelj-Gregoriček v Borovnici, Ivana Ferjančič v Zalogu, Janez Bezalj v Dravljah, Franc Heinrichar, umrl v Ljb., pokopali ga pa v Seličih nad Škofjo Loko, Ivanka Škof v Mengšu, Francka Majhen, roj. Zgone v Turnišu, Franc Papež v Krmelju, Malči Kalinger, roj. Ramovš v Prevojah, Frančiška Erjavec v Vižmarju, Tončka Zirovnik v Stražišču, Anton Velušček na Brezjah in Marija Colnar, roj. Štebi v Podgorici.

vse njegovo veliko delo, ki ga je v tem času opravil kot profesor in dekan na teološki fakulteti doma, kot rektor slov. bogoslovja v emigraciji ter kot znanstvenik in ideolog, ki je postavil trdne temelje organizaciji Kat. akcije med Slovenci.

G. Stare je pa poudarjal dve misli. V prvi je naglašal veliko in koristno vlogo, ki so jo igrali v zgodovini slov. naroda veliki in dobri duhovniki. Kadar je narod imel veliko takih duhovnikov, so bila zanj dobra razdobja. In med take slovenske duhovnike se je z vsem svojim javnim delom in udejstvovanjem vrstil g. prelat dr. Odar. V drugi misli je pa g. Stare omenjal veliko prizadevanje g. prelata, da bi bila slovenska protikomunistična emigrantska skupnost enotna in složna. Vsi, ki so se in se še trudijo v delu za tako skupnost, so imeli v osebi g. prelata dr. Odarja vedno odločnega zagornika in podpornika. V imenu vseh teh je g. Stare izrekel g. prelata za to njegovo podporo najglobljo zahvalo.

G. prelat dr. Odar se je za oba pozdrava zahvalil v daljšim govorom, v katerem je zopet, kakor že na sobotnem prijateljskem večeru kat. akad. starešinstva, vsem polagal na srce potrebo po skupnosti in po njeni ohranitvi.

G. prelat dr. Odar bo ostal med nami v Buenos Airesu še ves ta teden in bo ta čas porabil tudi za vsa vprašanja,

Vse tiste naročnike "Svobodne Slovenije", ki za lansko leto, t. j. za leto 1950, še nimajo plačane naročnine, prav lepo prosimo, da nam jo čim prej pošljejo. Naročnina Svo-

PRISTAVA V MORONU

V nedeljo dne 1. julija t. l. se je vršil v salezijanski dvorani na Belgranu informativni sestanek delničarjev bodoče gospodarske družbe. Obisk je pokazal, da vlada za našo PRISTAVO veliko zanimanje. Sestanek je vodil predsednik Društva Slovencev. Obširno poročilo o dose-danem delu in o načrtih za ureditev je podal predsednik Gospodarskega odseka. Poročilo so navzočni soglasno odobrili. Sprejet je bil tudi začasni poslovnik za nastajajočo gospodarsko družbo, ki jo do njene formalne ustanovitve vodi Gospodarski odsek odbora D. S.

Kupnina za Pristavo je krita z dose-daj vpisanimi deleži. Za primerno ureditev je pa potrebno, da se vpi-sujejo in plačujejo novi deleži in to v pospešenem tempu. Skupščina je odobrila načrt za zbiranje sredstev, ki določa: Vsak od dosedanjih delničarjev naj bi vpisal in vplačal novih deležev za enako vsoto, kot jih ima že dosedaj. — Tisti, ki so dose-daj stali ob strani, a jim gospodar-ske prilike dovoljujejo, naj v naj-krajšem času vpišejo in vplačajo nove deleže. Ako bi se v kratkem času ne zbrala dovolj velika vsota, naj poskrbi Pripravljalni odbor za primerno pcsojilo in naj ureditev pristave čimprej izvede.

Delničarji so izrazili željo, da bi si radi ogledali Pristavo. V ta namen so oglasno določili, da se zbe-rejo v nedeljo dne 8. julija v Moro-nu ob pol treh popoldne na želez-niški postaji, od koder se bodo skupno podali na naše zemljišče. K ogledu so povabljeni vsi dosedanji delničarji kakor tudi oni, ki bodo k naši družbi še pristopili.

bodne Slovenije za lani je bila za celo leto 45 Pesov, za pol leta 25 Pesov in za četrt leta 13 Pesov. Naročnino nam lahko pošljete ali po pošti z giro postal, ali jo pa sami osebno, ali po kakem svojem znan-cu plačate v upravi Svobodne Slo-venije na Victor Martinez 50.

Mendoza

Proslava protikomunističnih žrtev. V nedeljo 24. junija smo se spomnili slovenskih protikomunističnih žrtev. Dopoldne je bila zanje maša in tudi pridiga je bila njim posvečena. Moški pevski zbor pod vodstvom g. Plahute je zapel psalm "Usmili se me" in pa "Reši me".

Popoldne se je slovenska skupnost sešla pri Maristih. Po litanijah je Društvo Slovencev pripravilo prisrčno proslavo s sledečim sporem: Za uvod je g. E. Hirschegger bral dokumentarne odlomke iz časa revolucije in komuni-stičnih pokoljev v Sloveniji. Nato je moški zbor zapel "Vigred se povrne", kar je na odru spremljala simbolična vaja deklet. Sledila je recitacija "Naj v miru počivajo". G. Stane Grebenc je podal spominski govor. Grilčeva Ivanka je re-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Švicarja popisujeta svoje viise iz Titove Jugoslavije

Sedanjo Jugoslavijo sta nedavno pre-potovala dva švicarja. Svoje vtise sta popisala v članku "Jugoslavija" ter ga objavila v mesečniku za avtomobiliste "Auto-Magazin" dne 28. marca t. l.

Iz članka povzemamo najbolj značil-ne odstavke:

"Švicar dobi vizum za Jugoslavijo le, ako dokaže, da je preko turistične agen-cije že naročil hotelsko sobo in jo plačal za najmanj 5 dni v naprej. Plačati mora v švicarskih frankih (ne v dinar-jih) po tečaju: sto dinarjev za osem in pol švicarskih frankov. V vsaki švicar-ski banki pa lahko vsakdo kupi sto ju-goslovanskih dinarjev za osmdeset ra-penov ali centesimov (tako, da en Titov dinar ni vreden niti ene cele švicarske pare). S seboj sme potnik vzeti samo 500 dinarjev v bankovcih po 50. Za av-to mora imeti posebno dovoljenje, ki ga konzulat vsakokrat naroči po telefonu naravnost iz Beograda. Potnik mora imeti mednarodno vozniško legitimacijo in mednarodno izkaznico za vozilo. Še-le potem, ko sva bila šestkrat na konzulatu in sva ponovno telefonično dregala, sva dobila 24 strani dolg for-mular, ki sva ga izpolnila kakor sva ve-dela in znala predno sva dobila vizum. Preskrbela sva si nadomestne dele za avto in orodje za popravilo, ker so na-

ma pojasnili že prej, da v Ljudski Re-publiki Jugoslaviji vsega tega ni."

"Na meji pri Sežani, naju je od nog do glave preiskala in pretipala skupina do zob oboroženih graničarjev in cari-nikov. Vsi nosijo modre uniforme, škor-nje ter čepice z rdečo zvezdo. Ker le malokdo prekoraja mejo Ljudske Repu-blike Jugoslavije, uradniki lahko v mi-ru posvetijo vso svojo skrb in pozor-nost svojim gostom. Ker nihče ne razu-me kakšnega drugega jezika kot slo-vensko in hrvaško, se vedno postopek na meji odigrava sorazmerno v tiši-ni..."

"Po polurni vožnji sva že zapustila asfaltirano cesto. Odslej naju je ko-tanjasta in prašna cesta pri brzini. 25 km. na uro vodila naprej proti Ljubljani. Na tej "internacionalni cesti" nisva razen par čistih slovenskih kmet-skih domov opazila ničesar, kar bi najino oko moglo razveseliti. (Na tem mestu v članku so tri slike, ki zgovorno kažejo, po kakšni "cesti" sta švicarja prodirala proti Ljubljani. Prva slika prikazuje cesto podobno globoki strugi hudournika, druga prikazuje, kako je voda odnesla cesto in napravila preko nje strugo, tretja pa kotanje, ki zvezoje groze potnikom). Od Ljubljane do Zageba je bila cesta še slabša."

"Vso pot sva sedela kot na jajcih vsa v strahu, da se ne bi avto pod nama kar naenkrat sesedel. Na celi poti nisva, razen par zajcev, ki so prestrašeni zbežali v grmovje, videla nobenega živega bitja. Samo enkrat sva opazila tik ob cesti slabo razsvetljena okna neke gostilne. Postregli so nama s kavo iz ciko-rije in z malinovcem. Spraševali so na-ju, kakor se je to zgodilo že prej, če sva Amerikanca. Okoli polnoči sva pro-dirala dalje, dokler nama ni lesena za-pora preko ceste zaprla poti proti Za-grebu. Pojavil se je do zob oborožen stražar, ki je pregledal najine papirje, nato naju pustil dalje."

"Čeprav sva že doma v Baslu naročila — in plačala — sobo v hotelu 'Dub-rovnik', je nisva dobila. 'Putnik' naju je nato poslal v hotel 'Palace'. Ko sva poldrugo uro čakala in čepela na stop-njicah, so nama ob treh zjutraj dovolili, da sva smela zavleči najine kovčke v tretje nadstropje. Hotelski uslužbenec je korakal počasi pred nama, ki sva bi-la težkih nog, ker sva bila obremenjena s prtljago. Zakaj naj bi se tudi trudil za naju? On je državni uslužbenec in je plačan, če nosi prtljago ali pa ne. Toda že dve uri pozneje, ob petih, so naju spet zbudili, češ, da je soba oddana dru-gemu in da je že čas, da ustaneva. Ker se nisva oglasila na njihovo trkanje in klicanje, so šli naprej in menda posku-sili srečo drugje. Toda ob šestih so že spet bili nad nama in so naju budili. Zo-

pet sva se zatajila in sva bila tiho. Na-to so verjetno nad nama obupali in so naju pustili pri miru do desetih..."

"Najin cilj je bil Beograd. Moderna, ravna avto . cesta, zgrajena na umetnih nasipih, naju je vodila proti mestu. Pokrajina je bila gola in je izgledala, kakor da je bila ožgana. Štiri polne ure sva se vozila z brzino 90 km na uro in še nisva srečala nobenega vozila na tej cesti. Čemu vendar so zgradili to avto-cesto, ko je pa ne rabijo? Solnce se je počasi nagibalo proti zatonu. Štiristo kilometrov sva že prevozila. Ves ta čas nisva videla ob cesti nobene naselbine, nobene gostilne, nobene bencinske po-staje. Od časa do časa sva videla kake zapuščene barake, nekdanja delavska, taborišča, z napisi v srbo-hrvaščini. Ra-zumela sva samo eno besedo: Tito. Ne-prestano srečuješ to ime. Na vsakem vogalu ga najdeš in na vsakem zidu se ti reži naproti. V daljavi sva zagledala že luči Beograda. Vso pot od Zagreba do Beograda nisva na tej komunistični avto-cesti srečala nobenega avtomobi-la. Težak kamen nama je padel od srea, ko sva zagledala Beograd. Ako bi ime-la na poti kakšno okvaro, bi bila lahko čakala dan ali dva, predno bi kdo pri-vozil po tej cesti in nama pomagal..."

"V beograjskih predmestjih sva opa-zila brezkončne vrste delavskih barak. Na tisoče temnih postav se je v slabo razsvetljenih prostorih pripravljalo k počitku na dve do tri nadstropnih po-

gradih. To je bil prvi pozdrav prestol-nice."

"Ker je bil 'Putnik' zaprt, sva sama iskala prenočišče v hotelu 'Moskva', v hotelu za diplomate. Toda tamkaj hrane ne dajejo. Po hrano je treba iti v drug hotel, ki se imenuje 'Majestic'. Kar ostrmelna sva nad luksuzno urejeno jedilnico, nad bogato oblečenimi ljud-mi, ki so sedeli za mizami ter nad vsem razkošjem, ki je vladalo povsod. Med-tem ko boš kakih sto korakov od tukaj komaj kaj dobil za v usta, ti tukaj pri-našajo v neomejenih količinah morske rake, kaviar, fazane. Vse to poplakuješ po grlu z vodko in najboljšimi vini. Kdo so ti izbrani gostje? To so uradniki diplomatskih zastopstev, višji častniki ter vrhovi komunističnih organizacij. Zunaj pred vrati pa čakajo skoraj vsi avtomobili, kar jih ima Beograd, kakih dve sto po številu..."

"Iz Beograda smo šli v Niško banjo. V palačah, kjer je svoje dni veselo ži-vela nekdanja 'boljša družba', se drenja-je danes siromaki, ki so jim bolniške blaganje odobrile dopust v raznih ko-paljšičih in okrevališčih. Videla sva več stotim teh revežev posedati po lesenih klopek ter jesti teman kruh s še na pol tekočim ovčjim ali kozjim sirom. V na-jini sobi je stala razcefrdana pošved-rana zofa, preostanek iz zlate dobe. Ob njej pa čisto navadna kuhinjska miza. Kdaj bo to na videz nasmehljano mesto spet našlo svoj izubljeni sijaj?"

SLOVENCİ PO SVETU

USA

Občni zbor Slovenskega kulturnega vrta in sklepi njegove eksekutiven. V Clevelandu je bil 13. junija občni zbor slov. odseka Jugoslovanskega kulturnega vrta. Na dnevnem redu je bila predvsem spolnitatev odbora in organizacija letošnje slovenske prireditve v Kulturnem vrtu. Glede spolnitve odbora je občni zbor sklenil, naj se osnuje v okviru odbora poseben kulturni odsek, ki naj skrbi, da bodo vse slovenske prireditve v Kulturnem vrtu na kulturni višini, poseben prireditveni odbor pa naj stori vse, da bodo prireditve tudi zunanje dobro izpadle. Ker dajejo narodne noše tem nastopom poseben sijaj, je odbor dobil pooblastilo za ustanovitev posebnega odbora za narodne noše. Občni zbor je tudi načel vprašanje, ali ne bi že kazalo začeti z akcijo za postavitve nadaljnjih spomenikov velikim slov. kult. predstavnikom kot Prešernu in drugim.

Na seji Slov. odseka Lige kulturnih vrtov dne 23. junija se je pa konstituirala eksekutiva tako — preds. Anton Grdina, podpredsednika J. P. Intihar in Mrs Jennie Mervar, tajnik Joe Grdina in blagajnica Marjanca Kuhar. V kulturni odsek je bil kooptiran Karel Mauser in so-tako v tem odboru Ivan Avsenek, dr. Kern, prof. Sever in Zorman. Kulturni odsek je dobil nalogo, da naj pripravi kulturni okvir za veliko narodno prireditev dne 19. avgusta, na kateri naj bi bila proslava 400 letnice slovenske knjige, 100 letnice Mohorjeve družbe in 60. letnice Amerikanskega Slovencea. Za svojo 25 letnico ustanovitve bo Liga Kulturnih vrtov izdala tudi spominsko knjigo. Del knjige bo določen tudi za slovenske prispevke. Pri prireditvi One World Day 22. julija, ko bo proslava tudi 155. obletnice Founders Day bodo imeli češki, poljski in slovenski odseki Lige kult. vrtov skupni vsebinski prostor. Vodstvo del za to priredi-

(Nadaljevanje s 3. strani)

nik Društva Slovencev g. R. Hirschegger pa "Bol moža". Končno je vsa dvorana zapela domobransko pesem "Moja domovina".

Udeležba je bila zelo številna; znamenje, da naše srce še gori za tiste ideale, za katere so umirali domobranci in ostale žrtve protikomunistične samobrambe.

Godovanje je zelo naravna prilika za gojitev domačnosti in medsebojne povezanosti. Tako so bili v zadnjih tednih na vrsti godovi ge Alojzije Kavka, g. kaplana Malenška, društvenega tajnika, g. Majeršiča in je bila v ta namen objavljena vesela slovenska družba najprej na stanovanje g. stavbenika Karla Kavke, drugič k bratoma Hirscheggerjema, zatem h Grebenčevim in slednjič na dom Janeza in Franceta Trilerja.

"Ti steno boš premagoval, jaz bom pa beli sneg oral..."

Pri zadnji seji SPD, ali Slovenskega Planinskega Društva — ki nima seveda nobenega opravka niti s planinami niti s SPD tam doma in sicer zaradi prevelike razdalje in drugih razdalj, kakor tudi splošnega pomanjkanja slovenskih gora v tej deželi — so sklenili, naj napišem nekaj vrstic o Barilocho. Od odborov društva so skoraj vsi že bili tam, pišem pa naj jaz, ki sem bil še pred kratkim prepričan, da so Bariloche predmestje Mendoze, kar sploh ni res. (Medklici: Tako je! On naj piše! — Splošno odobravanje med občinstvom. Nekdo iz ozadja: Kar more, to mož je storiti dolžan... — na kar se članice s predsednico vred oddahnejo.) Skratka pod pritiskom razmer so me prepričali, da napisati nekaj vrstic ni nobena težava, sploh pa še, ko poznam evropske planine, drugič pa, saj skale so skale, klini klini in torej... (Vzamem dobesečno na znanje: jaz napišem, blagajnik pa zbrisi moje članarino. Klin se s klinom zbija). Skratka, da se članek preveč ne razvleče: Bariloche so krasen kraj, kajti vsi tako trdijo in ne vidim razloga, zakaj jaz ne bi. Pred tedni sem dobil celo knjigo fotografij v roke. Čudovite pokrajine in tako dalje in tako dalje. Knjiga se imenuje Julijske Alpe in jo je napisal Kugy, toda — glej stavek 7 — skale so skale itd., itd. (Mimogrede povedano: moje ime je Peter, Peter pa je skala, skala pa je skala, tako da...) Skratka k jedru: Bariloche so prelepe. Lepe ceste, lepe doline, lepe vzpetine, lepe skale, lepe planike in lepe planinke, skratka: vse lepo, čisto in prav. In zdaj se prične tragedija: tam je

tev ima podpredsednica Mrs. "Jennie Mervar.

"Duhovna igra o Mariji Pomagaj". Za letošnjo proslavo 25. letnice kronanja Lemontske Marije Pomagaj sta napisala Karol Mauser in p. Bazilij Valentin "Duhovno igro o Mariji Pomagaj". V njej je podana zgodovina Brezij in Lemonta, poživljajo jo pa naše romarske pesmi in romarska procesija. Igro so vprizorili čikaški igralci v soboto 30. junija po večerni procesiji z bakljami na stopnjišču pred vhodom v Marijino svetišče.

Prof. Milko Jeglič, ki je v začetku junija praznoval 50. letnico rojstva, je dobil sporočilo, da ga je zavod St. Mary, s College v Notre Dame, Indiana, imenoval za profesorja matematike. Čestitamo.

Umrli so: Anton Peterlin star 70 let, doma iz Dolške pri Robu. V USA je prispel pred 50. leti. Zapušča ženo Vido in tri hčere ter 6 vnukov, v Ljubljani pa sestro Pepo Zajc, ženo kiparja Ivana Zajca. Preminul je tudi Anton Gubanc, star 68 let, doma iz Vodice pri Kamniku. V USA je prišel leta 1905 tor je imel v Clevelandu modno trgovino. Pok. zapušča ženo Rozo, roj. Drempetič, doma iz Britofa pri Kranju, 4 otroke, 7 vnukov, brata ter sestro. Umrli je tudi Frank Kramer, star 43 let. Zapušča mater Marijo Zabukovec, roj. Straus Kramer, doma iz Stavče vasi v žužemberški fari, brate Alojza, Feliksa in Antona Zabukovec ter sestro Alojzijo Keller.

Diplomirala sta: Na Wallesey College, Mass. gđc. Erika Grasselli, na harvardski univerzi pa g. Anton Bajuk. Oba sta bila študenta. Čestitamo!

G. Anton Grdina ni samo med slovensko clevelandsko javnostjo, znana gospodarska osebnost, ampak tudi med Amerikanci. To priča njegov življenjepis, ki ga je svoji julijski številki objavila am. revija "Your Life".

Anglija

Iz "Pisma" g. Kunstlja.

Študijski tečaj. "Union of Catholic Students" bo priredila študijski tečaj v St. Edmund's College-u, Ware v času od 8. — 17. avgusta. Predmet tečaja je: "Teologija in svetne znanosti." Povabljeni so tudi Slovenci. Za člane Slov. akad. kluba je tečaj brezplačen.

Rochdale. Podoba Marije Pomagaj z Brezij je tudi letos bila v procesiji nazvani "Izpoved vere", ki je vsako leto v petek po binkošti. Lepo okrašeno podobo so nosili fantje. Spremljal jo je napis in slovenska zastava.

Izselitve. Že sredi aprila je odšel v Združene Amer. Države g. Drago Mavko iz Huddersfielda, Yorks. — Le nekaj dni za njim je odpotoval g. Mihael Pešec iz Kempston Hardwicka, šel je pravtako z ZAD. — 24. maja se je poslovil iz Rochdale g. Franc Košir, ki je emi-

griral za Kanado. — 1. junija je zapustil Barnsley Yorks g. Jože Balažič, da gre k materi v Sev. Ameriko.

Bedford. K spominskim prireditvam za žrtvami revolucije v naši domovini, se je zbralo 2. junija v Bedfordu kar lepo število Slovencev, ki so se predpolne udeležili žalne sv. maše v cerkvi sv. Jožefa, kjer je po maši govoril g. dr. Belej o veliki žrtvi, ki so jo doprinesli tisoči za domovino in vero. Popoldne ob treh pa so pomagali tudi srbski gost. je napolniti dvorano pri Sv. Petru, kjer je bila najprej akademija v spomin padlim. Vodil jo je referent za prosveto pri Slov. društvu g. Rehberger. Program je bil izbran iz recitacij iz črne maše (J. Kalin) ter žalnih pesmi, ki jih je pel zbor iz Rochdale pod vodstvom g. J. Eržena. Po akademiji pa je g. dr. Belej popeljal vse s skioptičnimi slikami iz sončne Gorice na božjo pot na Sv. Višarje, kjer je odkrival lepoto tega kotička naše zemlje. Po predavanju je zbor zapel še več umetnih pesmi. V pogovorih med znanci je potekel večer.

London. 2. junija se je poslovil g. dr. Belej ki je preživel štiri mesece na Angleškem, da spopolni svoje znanje v angleščini, a je bil obenem v veliko pomoč Slovincem v Rochdale in okolici. Sam dober pevec je tudi drugim vplival pogum, da danes zbor lahko uspešno nastopi na vsaki prireditvi in tudi na samostojnem koncertu.

Alfreton. Notts. Tu je bila že pred časom razstava umetniških slik, kjer je rastavil tudi g. ing. V. Stare štiri svoja dela: tihožitja in pokrajinski sliki v olju. Njegove slike so prejele prvo priznanje kot najboljša dela na razstavi.

DRUŠTVENI OGLASNIK

R A Z P I S

Gospodarski odsek odbora Društva Slovencev razpisuje mesto oskrbnika PRISTAVE v Moronu. Naloga oskrbnika bo obstojala zlasti v tem, da bo nadzoroval izvrševanje adaptacij na PRISTAVI ter sam in s pomočjo svojih rodbinskih članov vodil vse tamošnje gospodarstvo. Namesto plače v gotovini pristaja oskrbniku dvosobno stanovanje s pritlikinami v hiši na PRISTAVI. Nastop službe z 18. julijem tekočega leta ali po dogovoru.

Rok za vlaganje ponudb bo zaključen s 14. julijem t. l. Natančne pogoje morejo dobiti ponudniki na vpogled v pisarni Društva Slovencev.

Društvo Slovencev v Buenos Airesu razpisuje službo pisarniškega uradnika odn. uradnice. Pogoji: popolno obvladanje strojepisja, poznanje knjigovodstva in vsaj delno znanje španskega jezika. Plača po dogovoru. Reflektantni naj do 15. julija 1951. vložijo prošnje na Društvo Slovencev, Victor Martinéz 50, — Buenos Aires.

pornega člana in bo na prihodnji planinski družabni prireditvi, ki jo s polno paro gorohodeci pripravljajo, smel začeti prvi "polštertanc". (Op. ur.: Tudi v najnovejšem slovenskem pravopisu nima prevoda.)

Vsi bivši planinci, skavti, hodeci, obiskovalci filmov Luisa Trenkerja in lastniki Kugyjevih knjig, prisrčno vabljeni na zdaj še dolinski sestanek. Kdor je za nas, kdor je "naš", kdor ljubi sončne vzhode sredi ledenikov, kdor čuti vso veličino božjega stvarstva in vso svojo ničevost, kadar visi na skali in ne more ne naprej ne nazaj — tipični emigrantski šport je to — kdor začuti rast svojih notranjih sil v stiku z večnimi skalami in ledom prepletenimi orjaki (que frase me mande, caramba!), naj pobara po Bari v baru Ba... nak zmotili — v baru Dekle. va, Jorge Newberry (po naše Jurček. Nova rodbinica, ampak stražnika na cesti vprašati, kadar se ne ve, seveda po špansko), številka... (Ne vem, pa bo že pravočasno sporočeno.)

Dva, štiri, šest... dyaintrideset vrstic napisanih na stroj. Dovolj je in zdaj prosim t. č. tajnika, naj prime za besede ali za vrat onega odbornika, ki je pri seji trdil, da nisem zmožen napisati vrstice in ki je slavnostno obljubil, da napiše roman, če jaz spravim iz sebe trideset vrst.

Roman na Plan! V hribih se dela dan, bratje le ven na plan... (Precej svobodno po narodni.)

Kdor je zdržal do sem in se mu ni zavrtelo v glavi, se mu tudi ne bo na vrhu Acconage in sme iti tje, ne da bi plačal članarine kot take.

Peter Skala, najmlajši.

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIZNICE

17. nadaljevanje.

- 170.) Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1896—1905, 1908—1912, 1914 1916, 1918, 1920, 1921, 1922, 1924, 1925—1933, 1935, 1937—1939, 1949—1951.
- 171.) Koledar goriške Mohorjeve družbe za leto 1946, 3.486.
- 172.) Koledar Koroške kronike za leto 1947, 2.311.
- 173.) Koledar Svobodne Slovenije za leto 1949—1951.
- 174.) Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za leta 1905—1909, 1912—1914, 1918, 1924.
- 175.) Pogled na prvo četrstoletje Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 1.049.
- 176.) Komar Anton: Otriški postržek, 824.
- 177.) Kompoljski: Kako je Jaka kupoval kope (Smešna dogodba), 59, 59a, 59b.
- 178.) Kostanjevec Josip: Gozdarjevi spomini, 68, 68a.
- 179.) Kostanjevec Josip: Novo življenje (Povest), 68, 68a.
- 180.) Kostanjevec Josip: Obsojena, 1518, 1518a.
- 181.) Kostanjevec Josip: Pošteni ljudje (Povest), 57.
- 182.) Kostanjevec Josip: Sprevod, 742.

OBVESTILA

ODDAJE SLOVENSKE PESMI V RADIO DEL ESTADO

Pevskemu zboru "Gallus" se je posrečilo napraviti z Radio del Estado, dogovor, da bo v bodoče ta zbor vsak mesec enkrat oddajal po radio slovenske narodne in umetne pesmi. Oddaje bodo vsako prvo soboto v mesecu ob 18.30. Prva oddaja bo v soboto 7. julija ob omenjeni uri. Radio del Estado oddaja na sledečih valovnih dolžinah:

Postaja LRA na dolžinah 710 in 870 Kc/s
Postaja LRA1 na dolžinah 6062 in 9690 Kc/s
Postaja LRA (Santa Rosa) na dolžini 670 Kc/s

Kratkovalovna LRA7 na dolžini 92 megaciklov (49 metrov).

Sestanek prijateljev planin bo zopet v nedeljo 8. julija ob 7. uri v baru Dekle-va, Jorge Newbery 3568.

OSEBNE NOVICE

Iz Dobrnica na Dolenjskem je prispe-
la žalostna novica, da je tam po težkem trpljenju umrl '60. letni pos. Franc Zure. Za njim žalujejo doma poleg stare mame in očeta, žena, ena hčerka in dva sina, najmlajši sin France je pa v Argentini. Pok. bodi lahka zemlja domača, vsem preostalim pa naše sozalj!

Vsem prijateljem, znancem in rojakom sporočamo žalostno vest, da je v Dobrnici na Dolenjskem dne 8. junija t. l. preminul naš dragi očka

gospod Franc Zure

Pokopali so ga na dobrniškem pokopališču dne 11. junija.

Priporočamo ga v molitev!

V imenu vseh žalujočih doma

sin FRANC ZURC

Dobrnici — Buenos Aires, 28. junija 1951.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je preminula 26. maja t. l. v bolnici na Jesenicah naša predraga mama, stara mama, prastara mara, sestra, gospa

FRANJA PREMROV roj. LAH

Prepeljana je bila v Ljubljano na žale, od tam pa domov v Martinjak. K večnemu počitku je bila položena v družinsko grobnico v Cerknici.

Kot vsa pota, tudi to ste nam pokazali. Hvala Vam.

Žalujoče rodbine:

V. Premrov, E. Pogačnik, H. Pogačnik,

D. Šerko, M. Lah, O. Kajfež.

Ljubljana, Lehen na Pohorju, Vuhred, Lož,

Argentina, Paraguay, U.S.A.

Kotiček domovine ti pričara

PRAVA FOTOGRAFIJA SLOVENIJE

Veliko izbiro lepih

pravih fotografij Slovenije

v obliki razglednic in povečanih slik ima zopet na razpolago

SANTERIA Y PAPELERIA "SANTA JULIA"

Victor Martinez 39 — Buenos Aires

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov

z vsemi potrebnimi živili

in ostalimi koristnimi predmeti

Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

CASA BOYU

OLAZABAL 2336

1/2 kvadre Cabildo 2300

Tel. 76-9160

Nudimo veliko izbiro ur vodilnih švicarskih znamk, avtomatične in antimagnetične, najmodernejših oblik in vse z garancijo.

Nakit najmoderneje izdelave — svetinjice zlate 18 krt po izredno ugodnih cenah.

POPRAVILA UR IN ZLATNINE — TOČNO IN ZANESLJIVO.

Našim strankam nudimo tudi možnost odplačevanja na obroke.

(Odprto vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 20. ure. Sicer se pa lahko zgledate tudi v našem stanovanju, ki je v isti hiši OLAZABAL 2338, 1. nadstr. dto. 5.)